

Järjestötutkimushanke käynnistää kolme tutkimusta

Päihde- ja mielenterveysjärjestöjen tutkimusohjelman (MIPA) ensimmäisessä vaiheessa käynnistyy kolme tutkimusta. Niissä selvitetään päihde- ja mielenterveysjärjestöjen toimintaprofiileja, järjestöjen toiminnallaan tavoittamien kansalaisten elämäntilannetta, hyvinvoinnin vajeita ja palvelutarpeita sekä kokemusasiantuntijuuden ja vertaisuuden merkitystä järjestöjen voimavarana.

Järjestötutkimusohjelmassa on mukana kaikkiaan kymmenen järjestöä sekä Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Ohjelman ensimmäinen työpajaseminaari 18.8. keräsi Diakonia-ammattikorkeakouluun 80 osallistujaa. Osallistujat edustivat monipuolisesti hankkeeseen osallistuvien järjestöjen toimintaa. Mukana oli järjestötyöntekijöitä ja tutkijoita, vapaaehtoisia, vertaisia, omaisia ja kokemusasiantuntijoita.

Tutkimusohjelman koordinaattori, tutkimuspäällikkö Jouni Tourunen A-klinikkasäätiöstä esitteli hanketta, jonka tavoitteena on kehittää päihde- ja mielenterveysjärjestöjen tutkimustoiminnan yhteistyötä, laatua, yhteismitallisuutta ja hyödynnettävyyttä järjestöjen kehittämis-, viestintä- ja vaikuttamistoiminnan tukena. Tarkoituksena on tehdä tutkimusta yhteisesti ja mahdollisimman yhtenäisesti kaikissa hankkeessa mukana olevissa järjestöissä.

Rahoittaja toivoo hankkeelta konkreettisia ehdotuksia

Seurantapäällikkö Janne Jalava ohjelmaa rahoittavasta RAY:stä kertoi seminaarissa päihde- ja mielenterveysjärjestöjen tutkimusohjelman olevan ensimmäinen RAY:n rahoittama näin pitkäkestoinen ja mittava järjestötutkimushanke. Jalava toivoi, että hanke tuottaa mahdollisimman konkreettisia ehdotuksia muun muassa päihde- ja mielenterveystyön paikallistason toiminnan kehittämiseksi sekä uusien vaikuttavien kuntoutusmallien rakentamiseksi yhteistyössä vertaisten ja kokemusasiantuntijoiden kesken.

Tutkimusohjelman ensimmäisen vaiheen tutkijat Sari Jurvansuu (EHYT ry), Tuuli Pitkänen (A-klinikkasäätiö) sekä Jouni Puumalainen ja Päivi Rissanen (Mielenterveyden keskusliitto/Kuntoutusäätiö) esittelivät omia tutkimushankkeitaan ja pohjustivat esityksillään iltapäivän varsinaista työpajatyöskentelyä. Kahdessa tutkimushankkeen työpajassa työstettiin alustavia kyselylomakkeita. Kolmannessa työpajassa määriteltiin vapaaehtoisuuden, kokemusasiantuntijuuden ja vertaisuuden käsitteitä. Työpajoissa tuotettiin runsaasti erilaisia kehittämis ehdotuksia ja näkökulmia tutkijoiden käyttöön.

Vapaaehtoisille ja vertaisille jo liikaakin vastuuta?

Työpajaseminaarin päätti A-klinikkasäätiön toimitusjohtajan Olavi Kaukosen katsaus suomalaisen järjestötyön merkitykseen osana hyvinvointijärjestelmää. Kaukosen esityksessä luotsattiin suomalaisen järjestöjen historiaa 70-luvun valtiojohtoisuudesta järjestöjen asemoitumiseen uudelleen 2000-luvun kestävyysvajeen ja sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusongelmien keskellä.

Kaukosen näkemyksen mukaan järjestötutkimuksen tavoitteena tulisi olla hyvinvointivaltiotutkimuksen perinteeseen nojaava tutkimus yhteistyössä tutkimuslaitosten ja -yhteisöjen kanssa. Hänen esityksestään nousi myös tärkeitä tutkimuskysymyksiä tutkimusohjelman osatutkimuksiin. Kaukonen kysyi myös, siirretäänkö vapaaehtoistoimijoille, kokemusasiantuntijoille ja vertaisille palvelujen rapautuessa jo liikaakin vastuuta.